

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokojence.

Znižanje plač v Švici — odklonjeno.

Po neštevilnih Jobovih vesteh, ki poročajo venomer o zniževanju uradnih prejemkov in katere čitamo v vseh stanovskih in strokovnih glasilih drž. uslužbenstva prav vseh evropskih držav, nam prihaja vendar enkrat tudi prav razveseljiva vest in sicer iz Švice. Dne 28. maja je švicarsko prebivalstvo v posebnem narodnem glasovanju zavrnilo osnutek zveznega zakona o začasnih prilagoditvi prejemkov drž. uslužbenstva spremenjenim razmeram. Znižanje naj bi bilo povprečno znašalo 7½%. Narodni referendum (splošno ljudsko glasovanje) je ta zakonski osnutek s približno 501.000 napram 404.000 glasovom odklonil.

Iz tega je videti, da se tudi Švicarska republika ni mogla popolnoma ubraniti gospodarske krize in da se mora tudi ta država boriti — prav tako kot vse druge evropske dežele — s finančnimi skrbmi. Švica ni več obljubljena dežela, paradiž, katerega so evropski narodi po vojni gledali v nji. Svetovna gospodarska kriza je tudi v Švici povzročila, da so se dohodki prebivalstva močno znižali, kar je spet povzročilo občuten padeč javnih davščin. Za leto 1933. so proračunali ta izpadek na dohodkih z 230 milijoni frankov. Pa ne le zasebna podjetja, temveč tudi državne gospodarske ustanove izkazujejo vedno manjše dohodke. Kakor drugod so tudi v Švici državne železnice pasivne in bo primanjkljaj v letu 1933 dosegel predvidoma vsoto 60 milijonov frankov. Skupni znesek njihovega dolga pa znaša trenutno nad 900 milijonov frankov, katere naj bi prevzela in poravnala republika. Nezaposlenih je v Švici po zadnjih podatkih nad 150.000 oseb.

Iz teh razlogov se je državna vlada čutila primorano, da je zaradi uravnovešenja državnega proračuna vložila osnutek zakona o znižanju plač. Pobudo za ta zakonski načrt so dali — seveda — gospodarski in pridobitni krogi. Enako je tudi generalno ravnateljstvo švicarskih železnic zahtevalo znižanje in je z 48:9 glasovom sprejelo naslednjo resolucijo: »Vzdrževanje smotrenega obratovanja švicarskih železnic zahteva, ko je zaradi razmer treba prositi državo za pomoč, izvedbo novih varčevalnih ukrepov in zlasti prilagoditev uslužbenških plač današnjim gospodarskim in finančnim razmeram.«

Pripomniti je treba, da je gmotni položaj švicarskih državnih uslužbencev napram našim prejemkom znatno ugodnejši. Leta 1927. so bili njihovi prejemki na novo urejeni in se je pri tem vzela kot podlaga za valorizacijo prejemkov splošni indeks cen v višini 160 napram predvojnemu indeksu. Navzlic temu, da je do danes indeks v Švici padel na 133, kar znači, da se je življenje zelo pocenilo in so cene najvažnejših življenjskih potrebščin padle od leta 1927. do zdaj za približno 15%, so ostale plače javnih uslužbencev na isti višini. Pri nas, kjer nismo

dosegli nikdar niti polovice predvojnih službenih prejemkov, se nam vse to sliši kot bajka. In vendar so bili naši prejemki iz enakih razlogov, namreč zaradi uravnovešenja državnega proračuna, ravno v zadnjih letih, navzlic temu, da draginja ni prav nič popustila, ponovno znižani.

Popolnoma edinstven in zares demokratski je pa način, kako je Švica izvedla rešitev tega velevažnega socialnega in državnega problema. Dočim v drugih državah odločajo običajno parlamenti oziroma tam, kjer ni ljudskega zastopstva, samo ozki krog članov vlade o usodi državnih uslužbencev in njihovem gmotnem položaju, je švicarska zvezna vlada predložila rešitev tega vprašanja, ki je izzvalo burne boje, javnemu ljudskemu glasovanju. Po švicarski ustavi se namreč more o najvažnejših državnih zadevah, ki se tičejo celotne republike, pozvati ljudstvo neposredno na odločitev, ne da bi o tem švicarski zvezni parlament sam razpravljal. Na ta način je možno, da narod neposredno in brez slehernega pritiska ali politične vplivanosti izrazi svojo pravo voljo.

Za sprejem predloženega zakona se je vršila zelo živahna agitacija, katero so z denarjem bogato podprli gospodarski krogi, nič manj žilava pa ni bila borba nasprotnikov, to je državnih in ostalih javnih uslužbencev, katerim je šlo za najvažnejše življenjsko vprašanje. Ker glasujejo pri referendumu vsi švicarski državljani, so imeli tudi švicarski javni uslužbenci pravico do glasovanja. Tako so mogli glasovati sami v prid svojih interesov in so zaradi svojega znatnega števila močno vplivali na končni izid ljudskega glasovanja.

Omenili smo že, da je referendum z veliko večino odklonil zakon o znižanju uradnih plač. Pri tem so se nasprotniki predloženega osnutka opirali v glavnem na dejstvo, da je kupna moč velikega dela prebivalstva močno znižana, tako da bi sprejetje tega zakona enako neljubo prizadelo tudi gospodarske in pridobitne kroge. Medtem ko so kmetski prebivalci v glavnem glasovali za predlog, so se mesta po pretežni večini izrekla za odklonitev predloženega zakona. Pri tem so zlasti delavski krogi skoro soglasno podprli državno uslužbenstvo s svojimi glasovi.

Ker je pa na vsak način treba najti sredstva za uravnovešenje državnega proračuna, je pričela švicarska zvezna vlada proučevati načrt, da se uvede poseben krizni davek, ki naj bi prinesel potrebna sredstva za izravnanje državnega gospodarstva. O uspehu tega novega davka so mišljenja zelo deljena. Vsekakor je pa švicarsko prebivalstvo jasno izrazilo svojo pravično zahtevo, naj breme izrednih razmer nosijo v prvi vrsti tisti premožni krogi, ki so si v letih ugodne konjunkturo na račun revnejših sodržavljanov nakopičili bogastvo.

Staroupokojenci.

V glasilu Udruženja drž. penzionerov v Skoplju »Stara Garda« je izšel pod prednjim naslovom članek, katerega objavljamo zaradi njegove zanimivosti v prevodu. Članek, ki dokazuje nujno in res neodložljivo potrebo izenačenja prejemkov staroupokojencev z novimi upokojenci, se glasi:

»Stalno je nerešeno vprašanje izenačenja upokojencev, upokojenih po starem zakonu, z upokojenci, ki so bili upokojeni po novem zakonu. Prav

res bi bilo treba to bolno točko v našem upokojenskem stanu čim prej ozdraviti. Zdravil za to bi bilo dovolj. Nepravilno je, da se dele upokojenci po razredih, ker niti niso ti za državo storili nekaj več od drugih, niti so oni zaslužili manj od prvih. Nepravilno je, da nekateri — mlajši po službenih letih in po položaju, katerega so v aktivni službi imeli — prejemajo več kot starejši upokojenci z več službenimi leti in z višjimi položaji v aktivnem službovanju.

Osebna vprašanja so res najbolj občutljiva in povzročajo največjo nezadovoljnost, zlasti če je razlika med temi in onimi tako velika. Sicer pa bi se bilo že v zakonu iz leta 1923. moralo izogniti ti očitni krivici, ker je osnutek uradniškega zakona predvideval izenačenje. Tedanja narodna skupščina je iz nekih, nam nepoznatih razlogov to izenačenje odklonila.

Tako iz etičnih kakor tudi iz razlogov socialne pravice bi se moralo poskrbeti, da bo to vprašanje čim prej rešeno in da se vsi upokojenci podrede pod isti zakon. Tako bi bili rešeni revščine, v kateri životarijo na zatonu svojega plodovitega življenja vsi tisti upokojenci in upokojenke, ki so bili upokojeni pred uveljavitvijo uradniškega zakona iz leta 1923. S tem bi se odpravila pregraja, ki je staroupokojence oddelila od njihovih mlajših tovarišev, upokojenih po predpisih uradnih zakonov iz leta 1923. in 1931.

Smatramo, da ni nobenega opravičenega razloga, da bi se to izenačenje tudi v današnjih razmerah ne moglo izvesti, v dobi današnje finančne in gospodarske krize, in da je vprav zdaj čas, da se to izenačenje brez premišljevanja in brez ovir izvede. To tem prej, ker zdaj postoji uradniški pokoj-

ninski sklad, v katerega morejo aktivni in upokojenci vlagati od 1. aprila 1931. dalje, event. tudi upokojenci naknadno do 1. aprila 1931.

Končno tudi dejstvo, da so železci vseh upokojencev enaki, imperativno ukazuje, da se upokojenci čimprej in čim bolj popolnoma izenačijo, tako da ne bodo nekateri presiti, a drugi — lačni. Upokojenci so to povsem zaslužili, ker jim je to tudi edina nagrada in priznanje za njihovo nesebičnost in požrtvovalno službovanje za kralja, državo in narod.

Upokojenci, ki so bili upokojeni po starih zakonih predvojnega Srbije, Črne gore in Avstro-Ogrske, pričakujejo vsak dan pravično izenačenje in s polnim zaupanjem verujejo, da bo končno odpravljena krivica, zaradi katere so trpeli in trpe v gmotnem in moralnem pogledu in zaradi katere tudi ugled naše države ne sme trpeti še naprej. Verujemo, da ne bo napram tem obupnim klicem naša državna uprava ostala ravnodušna, temveč da bo našla pota in sredstev, da to kočljivo vprašanje enkrat za vselej odstavi z dnevnega reda. Treba je samo nekoliko dobre volje, saj kar hoteč — to tudi zmoresč. — D. V. P.

Plodonosno združno delovanje.

Dne 9. aprila se je vršila XI. redna letna skupščina Nabavljalne zadruga uslužbencev drž. železnic v Ljubljani. Iz poročila upravnega odbora posnemamo nekatere najvažnejše podatke o tej največji uradniški zadrugi, iz katerih bo razvidno vse obširno in plodovito delovanje te vzorne zadruga.

Že konec leta 1931. je bilo jasno, da bo položaj za zadrugo postal vse težji. Aprila 1932. so se občutno znižali prejemki vsemu železniškemu uslužbenstvu in so se pričele obsežne redukcije osebja. Zato ni čudno, da se je obtok denarja in blaga pri železničarjih močno zmanjšal. Nabavljalna zadruga je takoj občutila padeč kupne moči svojega članstva, zato je morala svojemu blagu zniževati cene in režijo spraviti v pravilno razmerje s prodajo. Prav zato članstvo ni pristopalo več v dosedanem obsegu. Vendar je zadruga prav v tem času uvedla živahno akcijo za kupovanje na gotovino, kar je velik napredek. Ne le, da je zadruga na ta način imela zmerom na razpolago večje zneske gotovine, tudi za kupujoče članstvo je kupovanje za gotovino prisilna štednja, ker so lahko miselni nakupi manj potrebne blaga znatno padli. Dne 1. januarja 1932. je imela zadruga 7430 članov. V teku leta 1932. je pristopilo 436 članov, zaradi smrti, preselitve itd. je pa izstopilo 253 članov. Dne 31. decembra 1932. je imela zadruga 7615 članov, torej za 185 članov več. Od teh je v Ljubljani 4726 članov, v Mariboru pa 2887.

Zadruga je izdajala svoje glasilo »Zadugar«, ki izhaja vsak mesec enkrat in objavlja razen združnega gradiva tudi gospodarske članke in leposlovne prispevke. Za list in za združni koledar je izdala zadruga lani nad 214 tisoč dinarjev. To kaže, da se zaveda ogromnega pomena učinkovite časopisne propagande, zlasti spričo vse hujših napadov organiziranega trgovanja. — Kaj pa druge naše zadruge?!

Zadruga je tudi v minilem letu vodila svojo železničarsko menzo v Ljubljani, ki se je vzdrževala iz lastnih sredstev in je znatno napredovala. Zadruga je pomagala vzdrževati kuharske in gospodinjske tečaje za železničarske žene in dekleta. Članom, ki so zašli v gospodarske stiske, je zadruga

ga pomagala s podporami iz posebnega sklada.

Glede notranjega poslovanja je zadruga uvedla v manufakturi enotne, za članstvo primerne tipe in dosegla zelo povoljne cene. Glede specerije je položaj postal najneugodnejši, ker ni skoro več mogoče nabavljati kolonialnega blaga naravnost iz Trsta in Hamburga, to pa zaradi valutarnih razmer. Mlin Zveze nabavljalnih zadrug se je izboljšal, tako da glede moke ni bilo pritožb. Zadruga je na novo uvedla tudi prodajo porcelana, uredila mesarsko delavnico za predelovanje mesnih izdelkov in napravila hladilnico. Manj povoljna je bila akcija preskrbe članstva z mlekom, ker ni bil odziv dovolj močan. Razvažanje mleka namreč zadrugo močno obremenjuje. Tudi poslovne prostore je odbor preuredil. V kleti se je priredila zajtrkovaonica.

Zadruga je bila navzlic slabim gospodarskim razmeram ves čas močno likvidna. Napram letu 1931. se je skupni denarni promet zvišal skoro za 13.000.000 Din. Skoro toliko znaša skupna kreditna sposobnost zadruga, ki je bila konec leta 1932. pri Zvezi in raznih dobaviteljih za približno 6 milijonov 200.000 Din na dolgu, t. j. skoro za 400.000 Din manj kot konec leta 1931. Rezervni sklad se je zvišal skoro za 1.400.000. Posmrtninski sklad se je zvišal z dotacijo iz dobička za 50 tisoč dinarjev. Za 96 smrtnih primerov je izplačala zadruga preostalim 95.500 dinarjev posmrtnine.

Podpore v denarju ali blagu je prejelo iz dobrodelnega sklada nad 350 članov. Za brezplačno hrano dijakov, otrok revnih železničarjev v menzi zadruga je izdala skoro 15.000 Din. Za podpore nezaposlenim nad 7000, gospodinjski šoli pa skoro 10.000 Din. Za druge dobrodelne namene je šlo 8000 dinarjev. V kulturne svrhe se je razdelilo 50.000 Din, glasbenima društvoma »Sloga« in »Drava«, sportnima kluboma »Železničar« in »Hermes«, Čebelarski zadrugi itd.

Skupni čisti prebitok znaša za minileto leto 3.830.930.94 Din. Od tega se je članom sorazmerno z nakupom priznalo 5% povračilo. Blaga je bilo prodano skupno za nad 44.600.000 Din. — Zanimivo je, da je bilo prodano za gotovino približno za 15.000.000, na kre-

dit pa za približno 29.000.000 dinarjev blaga.

Zadruga je imela konec leta 168 uslužbencev, in sicer: 7 poslovodij, 1 blagajnika, 1 knjigovodjo, 4 skladiščnike, 68 pomočnikov, 4 vajence, 4 šoferje, 33 pisarniških uslužbencev, 31 delavcev, 1 šiviljo in 5 snažilke. — Članstvu se povrne od nakupa v letu 1932. skupaj 2.146.450 Din.

Predsednik upravnega odbora je bil v minilem letu Mirko Punčuh, podpredsednik Emil Klebel, tajnik pa Albert Kobal. Urednik »Zadugarja« je bil dr. Leopold Benko.

K.:

Kupujte domače blago!

Še pred leti se marsikom ni zdel umesten ta klic. Evropa, ali če hočete ves svet je gospodarski organizem, kjer ima vsaka pokrajina svojo posebno funkcijo, kakor jo imajo v človeškem telesu srce, pljuča, koža, želodec itd. So pokrajine, ki nam dobavljajo predvsem žito, druge sadje, volno, bombaž, živino, rudo itd. Na drugi strani pa imamo preobljudene dežele, predvsem pa mesta, kjer mora živeti ljudstvo od industrije, od izdelkov, ki jih prodaja onemu, ki se peča predvsem s poljedelstvom.

Poklic prvih je pridelovanje živeža, drugi stanovi, ljudstva, cele generacije pa se izurijo v raznih obrtih in pridobijo tako s svojim umom in vzgojo monopol za obrt, kakor jo ima drugod poljedelec po legi in klimatičnih razmerah svoje zemlje.

Med mestom in deželo, med izrazito agrarnimi in industrijskimi državami pa mora vladati harmonija in zdravo razmerje, da imajo vsi ljudje dovolj dela in jela.

Največ radi iskanja za čim večjim zaslužkom svojega prebivalstva ali svojih podjetij so se lotevale tudi agrarne države nepotrebne industrije in nasprotno: industrijske države so hotele postati neodvisne od tujega uvoza poljskih pridelkov in pridelovati vse doma. Veliko vlogo pa je igralo tudi medsebojno nezaupanje in priprava za slučaj vojne.

Posledico takega stanja vidimo lepo doma. Koliko je včasih šlo mleka v Trst, na Dunaj, kam vse je šel naš sir, salame, živina, naš les, naša suha roba itd. Danes pa se kopljejo v lastnem bogastvu in ne vemo, kam s temi pridelki. Pri vsem tem pa si naš kmet ne more kupiti najpotrebnejšega pri svojem gospodarstvu.

Kdo je tega nezdravega stanja kriv, ne vemo in se ne da to dokazati in so odveč inkriminacije. Povedal pa nam je dosti jasno naš minister trgovine, da je bila naša vlada do skrajnosti popustljiva in kulantna in da so sosednje države tiste, ki so se obdale s carinskimi zidom, da ne moremo tja

Iz tega izvlečka iz odborovega poročila je razvidno, kako mogočna zadružna ustanova je naša železničarska nabavljalna zadruga. Razvidno je pa tudi, kako smotreno in strokovnjaško je vodstvo zadruga, da je mogla doseči tako sijajne poslovne ukrepe. Vsem nam državnim uslužbencem more biti delo železničarske nabavljalne zadruga za vzgled in obenem v spodbudo, da se prav vsi oklenemo svojih zadrug. Da so baš zadruga naše najuspešnejše orožje v boju za obstanek, nam dokazujejo vse hujši napadi trgovstva nanje.

izvažati svojih pridelkov niti ne za mal denar.

Veljati mora pač tudi za nas geslo, ki ga imajo druge države že dolgo: Kupujte domače blago! Le na ta način se bomo ubranili nadmoči sosednjih industrijskih držav, ki ne kupujejo več naših produktov, sami pa ponujajo svoje industrijske izdelke, ki niso vedno najboljši po svoji kvaliteti, četudi so na oko lepo izdelani.

Za primer, kako izgleda taka »vojna« in kako se lahko tudi agrarna država osamosvoji od industrijske, nam lahko služi Madžarska pred vojno. Po uvedenem dualizmu je mislila Avstrija, da ima vso moč in predvsem agrarno Madžarsko v rokah. Pa so začeli Madžari rabiti samo blago, ki je bilo izdelano doma, v deželah krone sv. Štefana. Nosili so začetkoma raševino, pa domoljubje in šovinizem je premagal vse ovire in sčasoma je imela Madžarska že lastno in močno tekstilno industrijo. Gradili so železnico na Reko z materialom, ki je bil izdelan na Madžarskem, bojna ladja St. Istvan je morala biti izdelana iz madžarskega materiala.

Tudi naša tekstilna industrija je že na taki višini, da ni treba začeti z raševino. Celotno preveč je solidna, tako da je neki inozemski potnik podučeval naše ljudi in neko tovarno: Kako pa delate! Vaše naramnice so tako močne, da se lahko nosijo 10 let. Izdelovati jih morate sicer lepo in čedno, toda tako, da se strgajo po dveh letih, sicer ne boste kmalu drugih prodali!

Podobno bi se dalo povedati še o marsikateri drugi naši industrijski panogi.

Ni zdravo to stanje in se protivi ta »vojna« zadružni ideji in zadružnemu principu, ki pozna samo ljudi in ne pozna ne države in ne meje v gojenju smislu besede. Toda nimamo tu posla z inozemskimi zadrugami, temveč z inozemskim kapitalizmom, ki smo se ga naučili spoznavati med vojno in ki gleda danes naokoli, koga bi si podjarmil. Razmere nam narekujejo samoobrambo. Država in vsi državlja-

ni se moramo tega zavedati in se uzi-veti v vlogo kmeta, ki skuša živeti od tega, kar mu nudi lastna gruda.

Naša zadruga je že davno usmerila to pot, da kupuje čim več doma, domače blago in tudi naloga našega članstva je, da se tega zaveda in da kupuje predvsem doma, v zadrugi, če se hočemo otresti tujega vpliva in tujega kapitala. Zadruga ne dela radi dobička, ker ni tu nobene osebe, ki bi

imela lastni interes ali pričakovala lastni, osebni dobiček.

Toda zadruga gleda v bodočnost, da bodo imeli člani dobiček in da bodo neodvisni od zunanega kapitala, ki nam ni posebno naklonjen in ki nas smatra kot kolonijo, kot objekt eksploatacije. (Iz »Zadugarja«.)

Obleke kemično čisti, barva, plesn In lika tovarna J. O. S. R. E I C H N.

Nedopustna posredovanja.

Finančno ministrstvo je glede na razne nedopustne intervencije za izplačilo državnih obveznosti zasebnikov izdalo naslednje pojasnilo:

»Finančno ministrstvo je izvedelo, da neke osebe ponujajo posredovanje za izplačila iz državne blagajne, in to proti dobri nagradi, pri čemer izjavljajo, da se samo z njihovim posredovanjem more doseči izplačilo obveznosti v določenem roku.

Zaradi tega obvešča finančno ministrstvo vse prizadete, ki imajo kakršnekoli terjatve napram državnim blagajni, naj se ne dajo zavesti po takih osebah, ker se izplačila vrše po strogo določenem redu, precej ko je upravni postopek dokončan. Zato je kakršnakoli intervencija glede tega docela izključena. V najbolj pogostih primerih gre samo za spretne manipu-

lacije teh posrednikov, ki nadzirajo in pazijo, kdaj se bodo državne terjatve izplačale upnikom in to predstavljajo istim kot uspeh svoje intervencije. Na ta način trpe na eni strani škodo upniki države, ker plačujejo po nepotrebnem nagrade, na drugi strani se pa izpodbija ugled državne uprave.

Zato je finančnemu ministrstvu mnogo do tega, da vsem prizadetim objavi, da se posli glede izplačila raznih terjatev iz državne blagajne ne bodo in se ne morejo prav nikakor pospešiti s kakim posredovanjem. Zato jim priporoča, naj ponudbe take vrste, katere bi jim staval kdorkoli, najodločneje zavrnejo in naj bodo prepričani, da bodo njihove terjatve, če se osebno obrnejo na pristojne organe finančne uprave, likvidirane v istem roku, kakor če bi se bili obrnili po posredovanju takih pooblaščenecov.«

Uradniško pravo v praksi.

Zastaranje terjatev napram državi. Neki upokojeni orožnik je v začetku leta 1933. vložil na finančno ministrstvo prošnjo, naj se mu za dobo od 1. marca 1926. do 31. marca 1927. prizna pravica do osebne draginjske doklade po čl. 5. odločbe ministrskega sveta DR št. 107.201/24, in je prošnjo utemeljeval s tem, da ima polna službena leta. Ministrstvo je to prošnjo zavrnilo in sicer z doslej nenavadnim utemeljevanjem, ki se glasi: »Predmetna zahteva spada v računsko leta 1925./26. in 1926./27. Po čl. 81. zak. o drž. računovodstvu vse zahteve napram državi, ki niso bile izplačane pred zaključkom računskega leta, v katero spadajo, ker ni bilo mogoče odrediti izplačila, zastarajo v petih letih, računši od dne, ko je bilo otvoreno računsko leto. Ker je od otvoritve zadnjega računskega leta, v katero ta zahteva spada, pa do 8. februarja 1933., ko je bila zahteva stavljena, minilo več kot 5 let, je ta zahtevka zastarel.« — Na to pravno stališče, ki je utemeljeno v predpisih navedenega zakona, opozarjamo vse naše bralce, ki imajo napram državnemu zakladu kakršnekoli denarne zahtevke iz prejšnjih let.

Draginjske doklade za delanezmožne otroke. Z zadnjo spremembo uredbe o drag. dokladah drž. upokojencev se je določilo, da pripada upokojencu rodbinska doklada za otroka, ki je nesposoben zaradi bolezni za vsako delo in pridobivanje le tedaj, če je ta nesposobnost nastopila že takrat, ko je upokojenec še imel pravico do doklade za otroka. To znači, da je moral upokojenec prejemanj doklado že, ko otrok še ni dovršil 16. leta starosti oz. — če se je šolal — ko še ni dovršil 23. leta starosti. V izvrševanju te določbe so finančne direkcije morale vsem upokojencem, kjer ni bilo dokazano, da je ta pogoj izpolnjen, t. j. da je bil otrok že pred 16. oz. 23 letom starosti nesposoben za delo, ustaviti draginjske doklade za te otroke, da upokojenci dokažejo, da so še nadalje upravičeni prejemanj zanje doklade. — Pri tem nastane pa vprašanje, če je sploh pravno mogoče nekemu, ki uživa določeno pravo, isto odvzeti s kasnejšo uredbo. Mišljenje, da velja ta predpis samo za vnaprej, t. j. samo za primere, ko se kak otrok državnega upokojenca onesposobi za delo in pridobivanje po dnevu uveljavljenja te

Jules Lemaître:

Dedična.

Zaradi šestih ducatov fazanjih jajec se je Dimitrij Latanjev na smrt sprl s svojim stricem Nikolajem Veruzovom.

In vendar je bil stari grof Nikolaj sija-jen človek, a Dimitrij ni bil napačen možak. Dimitrij je imel razen tega dovolj povoda, da je pazljivo ravnal s stricem, ki je bil vdovec brez otrok in čudežno bogat.

Toda Dimitrij je bil ves prevzet silne strasti. Bil je do pretiranosti navdušen lovec. Dasi gosposkarsko napol uničen, si je vbil v glavo, da bo imel najlepša zaključena lovišča vse kijevske gubernije. Vzdrževal jih je z ljubosumno skrbjo. Fazanov je bilo tam v izobilju in redili so jih s posebnim žitom, katero so nalašč zanje pridelovali po jasah. Gojili so jih, kot da so to posvečene ptice in bili so namenjeni izključno samo za gospodarjevo puško.

Stric Nikolaj je nežno ljubil nečaka, svojega edinega dediča. Domislil si je, ker mu je hotel napraviti presenečenje, da bi izboljšal lov na svojem posestvu in zato je poslal k Dimitrijevu oskrbniku, Fedorju Gregoreviču, po šest ducatov fazanjih jajec. Oskrbnik je dal jajca, ne da bi se mu bilo zdelo potrebno, da o tem prej poroča gospodarju. Ko je Dimitrij izvedel za to, se je divje razsrdil nad Fedorjem Gregorevičem in ga sramotno nagnal.

Fedor je prišel potožit k grofu Nikolaju.

Grof je bliskovito namršila obrvi in preprosto dejal:

»Sprejem te v službo in ti podvojim plačo...«

Nekaj dni nato se je grof Nikolaj sprehajal po posestvu, čisto sam in kupal divjo jezo. Zgledal je kmečko dekle, ki je želo na polju. Bila je čedna, imela je oči sinje kot lan in nedolžen in mil obraz.

Vprašal jo je in izvedel, da ji je ime Tanja, da je hči kmeta Akima Petroviča, da zna pisati in brati, da je pobožna in bogaboječa.

Grof je poznal Akima in vedel, da mu je ta podložnik hudo vdan. Še tisti večer je poslal ponj.

»Akim,« mu je rekel, »ali veruješ, da mi je sam Bog dal oblast nad teboj?«

»Seveda verujem,« mu je odvrnil mužik.

»Mar bi mogel reči, da doslej nisem te oblasti uporabljal v duhu pravičnosti in po človeško?«

»Ne, prav zares, tega ne bi mogel reči. Še lani, ko je bila slaba letina, si mi odpustil polovico desetine.«

»Misliš, da bi mogel zahtevati od tebe, da žališ Boga, in da sem sposoben ti ukazati kaj proti njegovi volji?«

»Ne, tega ne mislim, batjuška.«

»Pa si pripravljen, da me slušaš prav v vsem? In ko boš zvedel, zakaj gre in če bi se ti zdelo spočetka, da je kaj greha pri tem, ali boš mislil, da se motiš, da jaz to boljše razumem od tebe in da je na vse zadnje to zadeva med Bogom in menoj?«

»Pripravljen sem, ubogati te povsod in vselej.«

»Poslušaj torej in nikar me ne prekini, tudi ne da se mi zahvališ. Pošlji mi jutri

hčerko Tanjo, da storim z njo po svoji volji. Če ostane Tanja brez otroka, ji bom dal dvajset tisoč rubljev in ji poiškal moža med uradniki na guberniji. Če pa Bog blagoslovi moj naklep, in če Tanja postane mati, jo pred vsem svetom vzamem za ženo. Grofica bo in dete, katero bo rodila, postane moj edini dedič... Kaj praviš k temu?«

»Mislim, batjuška, da bi bilo prav, če vprašam za svet moje ženo, Ano Ivanovno. Čednostna je in dobrega sveta.«

»Če je taka, kakor praviš, se ne bojim za njen odgovor. Pojdi. Čakal bom na tvojo hčerko jutri ob sončnem zahodu.«

Grof Nikolaj je sedel v vdolbini ob visokem oknu in gledal, kako je zahajajoče sonce krvavo rdečilo vijoličasto stepo. Z zategnjenim ritmom je brundal neki napev iz Lepe Helene, katerega je nekoč slišal v Parizu in ki se mu je zdelo, da s svojo otožnostjo, sam ni vedel kako, nekako soglaša s turborno ravnino v polumraku...

Pripeljali so mu Tanjo, oblečeno v najlepša praznična oblačila, silno blede.

Barin je vstal in ji stopil naproti:

»Zdravstvuj, Tanja. Saj veš, kaj pričakujem od tebe.«

Mlado dekle si je kar naenkrat z obema rokama zakrilo obraz. In zaihtela je obupno in od vsega srca.

»Nikar se ne jokaj, mala, saj le ubogaš očeta, mater in gospodarja. In potem, dobila boš lepe dragulje in obleke, kakor barinja.«

In narahlo je grof Nikolaj z dlanjo gladil mlademu dekletu lase, ki so bili sinji kakor lunini žarki...

Ko je Tanja spoznala, da bo postala mati, jo je grof vzel za ženo, tako kakor je bil dejal in jo odvedel v dvorec.

Toda nič, niti veselje starišev, niti pozorna skrbnost grofa, njenega soproga, niti razkošnost novega življenja, niti bodoče materinstvo, prav nič ni moglo premagati njene žalosti, ki je bila sicer pokojna in vdana, niti ni moglo vzbuditi grofici Veruzovi, hčerki mužika Akima, na ustnahn vsaj sence smehljaja.

Umrla je pobožno tri dni po tem, ko je rodila majčkeno hčerko, kateri so dali ime Aksinija...

Aksinija je rasla, obdana z najpozornejšimi skrbmi očeta, ki jo je oboževal in je ni niti za trenotek puščal same. Bila je majceno, čedno dekletce, ljubeznivo in kar čudežno razumno, malo preslabotno, malo prenežno in preveč občutljivo.

Grof Nikolaj Veruzov je zbolel. Imel je sedemdeset let, Aksinija pa devet. Premišljal je:

»Kdo bo varoval otroka, kadar me ne bo več? Njen ded, častivredni Akim je mrtev in babica ji lahko umre danes ali jutri. Moj malopridni nečak sicer ni hudoben, o tem ni dvoma, toda ni treba, da je človek ravno hudoben, da zagreši zločin, ki bi mu mogel močno koristiti. Taka je slovanska duša in verjetno duša vseh ljudi. Zato bodimo oprezní. Treba je, da bo življenje moje drage hčerke Aksinije boljše zavarovano, nego je bilo kdajkoli življenje kateregakoli prestolonaslednika in da moj nečak Dimitrij zaradi tega razpoči od jezec.«

spremembe navedene uredbe, ni brez podlage. Priporočljivo bi bilo, da se to vprašanje razčisti pri državnem svetu, ki je v sličnih primerih že večkrat pokazal svojo širokogrudnost in zares socialno pojmovanje svoje naloge.

Določitev draginjske doklade v pokojninski odločbi. Fin. ministrstvo je s posebnim pismom zaprosilo vsa ostala ministrstva in banske uprave, naj v odločbah o odmeri pokojnine ne določajo tudi draginjskih doklad v določenih zneskih, temveč naj se to prepusti izplačilnim blagajnam, ki bodo odmerjene pokojnine izplačevale. Z nasprotnim postopanjem nastajajo namreč pogoste pomote, ker se novim

upokojencem priznava draginjska doklada po draginjskem razredu kraja, v katerem se upokojenec po upokojitvi stalno naseli. Če torej upokojenec kesneje spremeni svoje bivališče, se s tem automatski spremeni tudi višina draginjske doklade, dasi je ista odmerjena obnem z odločbo o določitvi višine osnovne pokojnine.

Zahvala.

Podpisani Berger Josip, pošt. urad. v p., Gornja Radgona, se zahvaljujem Nabavljalni zadrugi drž. uslužbencev v Mariboru, ki mi je takoj ob prijavi smrti izplačala posmrtnino po moji ženi Tereziji v znesku Din 3.500.—.

Josip Berger

Vestnik.

Novi občinski svetniki v Ljubljani. Na izpraznjena odborniška mesta v ljubljanskem občinskem svetu je notranje ministrstvo imenovalo 13 novih odbornikov, od teh sedem državnih uslužbencev ozir. upokojencev. To so gg.: Anton Adamič, višji davčni kontrolor, Janko Blagajne, strok. učitelj, Dinko Janežič, poštni uradnik, Ivan Mrak, železničar v pok., Jože Novak, železničar v pok., Ivan Štrukelj, računski inspektor in dr. Vičar, železniški zdravnik. — Prepričani smo, da bodo novi občinski odborniki, ki so iz naših vrst, v občinskem svetu vselej in povsod odločno zastopali naše stanovske interese, to je zlasti v vprašanih stanovanjskih najemnin in regulacije živilskih cen. Zavedati se morajo, da drugi stanovi — trgovci, industriji, obrtniki, svobodni poklici — vneto in često brezobzirno branijo svoje koristi. Na naših zastopnikih je, da zagovarjajo enako dosledno in krepko naše zahteve.

O dobrotvornem skladu ljubljanske nabavljalne zadruge, ki določa posmrtno podpore za svojce umrlih članov, objavimo v prih. številki daljše poročilo, na katero že danes opozarjamo naše bralce, ki so člani navedene zadruge ali pa hočejo postati člani.

Zborovanje učiteljstva. V dneh 19. do 21. avgusta se vrši XIII. glavna skupščina Jugoslovenskega učiteljskega združenja, in sicer v Ljubljani. Občni zbor sam se prične 20. avgusta v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani in se nadaljuje event. prihodnji dan.

Občni zbor učiteljstva dravske banovine. Ljubljanska sekcija JUU ima dne 17. in 18. avgusta 1933. svojo III. redno letno skupščino v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Vseslovenska železničarska organizacija. Drugi redni kongres »Lige slovenskih narodnih organizacij železničarjev in brodarjev« se vrši v dneh 8. do 10. septembra 1933. v Varšavi.

Prihodnje dni se je bolnik na dolgo posvetoval z ljudmi, prišli iz Kijeva in Moskve. Nato je sestavil oporoko, ki se je v poglavitnih določbah glasila takole:

- »Zapuščam svoji hčerki Aksiniji vse premoženje, premično in nepremično, po odbitku naslednjih volil:
- Volim 100.000 rubljev Leonidu Boborikinu, policijskemu predstojniku Kijevske gubernije;
- 50.000 rubljev Sergeju Koranijevu, doktorju medicine;
- 50.000 rubljev Vasiliju Paskijeviču, odvetniku;
- 50.000 rubljev mojemu oskrbniku Fedorju Gregoreviču;
- 50.000 rubljev mojemu kočijažu Aleksandru Tolbukinu;
- 50.000 rubljev mojemu glavnemu kuharju, Emilu Taupinierju;
- 50.000 rubljev Mariji Levasseurjevi, vzgojiteljici moje hčerke;
- 20.000 rubljev vsakemu mojih slug in konjarjev: Pavelu, Didimu, Rodionu in Vladimiru;
- 20.000 rubljev mojemu popu Antoniju;
- 30.000 rubljev moji oskrbnici Katarini Grossmannovi;
- 30.000 rubljev mojemu dvorniku Efimu;
- 30.000 rubljev mojemu kletarju Kleofu;
- 20.000 rubljev mojemu nadvrtarju Trifonu;
- 20.000 rubljev vsaki Aksinijinih sobaric: Praskoviji, Lidiji in Betsiji;
- 15.000 rubljev vsem ostalim mojim služabnikom: Jakobu, Andreju, Konstantinu in Septimu.
- Ta volila so vezana na dvoje pogojev: izplačana bodo upravičencem šele na dan,

Dnevni red bo določilo glavno tajništvo Lige. Ob kongresu priredi organizacija vrsto izletov v razne države. Tako bodo železničarji iz drugih slovenskih držav po kongresu obiskali tudi Jugoslavijo.

Iz organizacije železniških uradnikov. Na zadnji letni skupščini Združenja železniških uradnikov v Zagrebu se je ugotovilo, da so znašali lani dohodki od doprinosov članstva obeh oblastnih uprav v Zagrebu in Ljubljani skupaj 39.603 Din. Napram proračunu so članski prispevki nazadovali skupaj za skoro 28.000 Din. Članov je bilo ob oblastnih občnih zborih 798, število je pa med tem spet znatno narastlo. Prihodnja glavna skupščina se vrši hkrati s proslavo 25-letnice Združenja in s kongresom Lige slovenskih železniških uradnikov prihodnje leto v Zagrebu.

Cudna stvar. Ljubljanski »Poštar« poroča pod tem naslovom, da je upravnik pošte v Vinkovcih onemogočil podrejenim zvaničnikom in služiteljem delovanje v njihovem združenju. Navzlic temu, da so isti prijavi svoj izstop iz UPU, jim je upravnik to prepovedal ter se tem zvaničnikom in služiteljem — proti njihovi volji — odtegujeta kar po dve članarini, in sicer za njihovo lastno organizacijo in pa še za UPU.

— — — In pred vsem deca bi morala piti dobro mleko s Kathreiner Kneippovo sladno kavo in s pravim »Frančkovim« dodatkom! Vprašajte Vašega hišnega zdravnika!

Učiteljstvo in JRKD. Dne 20. junija so se zbrali na posvetovanju učitelji — pristaši JRKD iz Beograda, Zemuna in Pančeva in sklenili, da ustanove »Klub učiteljev - pristašev Jugoslovenske kmetske demokracije«. Izvoljen je bil soglasno začasni odbor kluba in je predsednik g. Damjan Rašić, predsednik Jugosl. učiteljskega združenja. Odbor bo izdelal pravila za organizacijo učiteljskih klubov JRKD po banovinskih mestih in sedežih srezov s centralo v Beogradu.

ko stopi Aksinija v svoje dvaindvajseto leto in da vsi imenovani dotle stanujejo z Aksinijo v mojem dvorcu v Polstoku, izvzemši Leonida Boborikina in Vasilija Paskijeviča, za katera je to bivališče na izbiro.

Sledilo je brez števila pojasnjevalnih in preprečevalnih pristavkov in določb.

Potem ko je vse to napisal s svojo roko, podpisal in zapečatil oporoko, je grof Nikolaj Veruzov pokojno umrl.

Mala komtesa Aksinija Veruzova je bila torej z devetimi leti lastnica tridesetih milijonov rubljev in je imela posestvo, ki je obsegalo deset tisoč hektarov.

Nikdar še ni bil noben otrok skrbneje negovan, bolj nadzorovan, bolj s pozornostjo obdajan in bolj pestovan od nje.

Imela je punčke in igračke, tako drage kot so resnični gradovi. Kot prav majhno dekletce so jo oblačili bogateje od carične in neprestano se ji je vse klanjalo do tal.

Toda ni smela ne tekati, ne skakati čez vrvice, kakor bi se ji bilo hotelo, ni smela na večer iz sobe, ne jesti nezrelega sadja, ne piti mrzlih pijač, ni smela biti preveč nemirna, niti mirno sedeti. Če se je vznemirjala, so dejali: »Vročična je«, če je pa ostala mirna, so govorili: »Slabokrvna je.«

Enako so ji prepovedovali jahati na konju, kakor voziti se s čolnom ali potovati po železnici.

Vsakdo izmed triindvajsetorice, ki je bila postavljena v njeno varstvo, se je drug za drugim ob sleherni njeni želji vrtval mednjo in predmet njenega poželjenja, pa bodisi da ga je odobral ali pa ga ji branil.

Vsa mesta zasedena. Finančno ministrstvo je objavilo, da so vsa mesta drž. uslužbencev finančne stroke, določena po drž. proračunu, na celotnem ozemlju države zasedena. Zato so prošnje za sprejem v finančno službo odveč in naj se ne vlagajo, ker jim ni mogoče ugoditi.

Upokojenec.

Društvo drž. upokojencev (-enk) v Ljubljani naznanja članom: S 1. julijem t. l. smo dobili svoj lastni društveni lokal v poslopju Delavske zbornice na Miklošičevi cesti št. 22 v Ljubljani. Naša društvena pisarna se nahaja v II. nadstropju in je vstop skozi glavni vhod tam, kjer je spodaj v pritličju velika dvorana. Za enkrat smo določili naslednje uradne ure: vsako sredo dopoldne od 11.—12. ure, vsak torek in četrtek pa popoldne od 5.—6. ure (17.—18. ure). Prosimo vse člane, ki žele razna pojasnila, informacije itd., da se ozirajo na objavljene poslovne ure. V nujnih primerih naj se obračajo na društvo pisмено. Pismene vloge lahko oddajo kar v pisemski nabiralnik, ki visi na vratih pisarne. — Odslej je naslavljeni vsa pisma in pošiljke, namenjene našemu društvu, na naslov: »Društvo državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani«, Miklošičeva cesta 22.

Upokojenci-izgnanci. Prejeli smo od prijatelja našega lista z dežele: »Znano je, da živi veliko število upokojencev, ki so pristojni v večja mesta, kakor Ljubljana in Maribor, raztreseni po raznih občinah na deželi, ker jim njih pokojnina, ki znaša skupno od 400 do 500 Din mesečno, ne dopušča živeti v svoji občini, ker bi ta znesek komaj zadostoval za golo skromno stanovanje. Prejeli bi sicer po dotedanjih predpisih mesečno 50 oz. 100 Din več pokojnine, ako bi se vrnili v svojo domovinsko občino, moralbi pa kljub temu poginiti od gladi, ako bi to storili, ker s tem zneskom bi jim bilo bore malo pomagano. Sveta dolžnost merodajnih činiteljev je, da se v novem zakonu o pokojninah, ki je baje na vidiku, spomnijo med drugim tudi teh upokojencev-izgnancev. Določi naj se jim kot stanarina znesek, katerega morajo v resnici plačati za svoje stanovanje v domovinski občini. — Več izgnancev.«

Težnje računskega uradništva.

Na občnem zboru Združenja državnih uradnikov računske stroke, ki se je vršil dne 12. junija 1933. v Ljubljani, je bila sprejeta tudi daljša resolucija, ki vsebuje vse glavne težnje in zahteve računskega uradništva. Iz obširne resolucije v naslednjem navedemo nekaj pglavitnih točk.

Uvodoma apelira organizacija, naj bi se vsi državni in banovinski računski uradniki včlanili pri nji. Nadalje so zborovalci z zadovoljstvom ugotovili, da je bil pregled vseh državnih blagajn in vsega računskega poslovanja poverjen računskim uradnikom kot edino pristojnim strokovnim organom za izvrševanje teh poslov. Sledi zahteva, da se računovodska služba pri nakazovalcih II. stopnje centralizira in poveri kvalificiranim računskim uradnikom.

Ko je bila stara petnajst let, se ji je zahotelo sprejemati obiske in prirejati veselice.

Toda bali so se, da se ne bi zagledala v katerega izmed mladeničev, ki bi jih ji predstavili, bali so se, da bi ga hotela vzeti za moža, in da bi ta ženitev močno otežkočila nadzorstvo. Bali so se tudi nepremišljenega govorjenja drugih deklet in da bi se navzela njihovih navad. Zato ji niso dovolili obiskovati drugih ljudi kot same stare gospe, sivolase plemiče iz soseske in zelo zrele dostojanstvenike.

Celó tako potrebna dražest samote je bila Aksiniji odvzeta. Kadar je mislila, da se sama sprehaja v gozdu, je kar naenkrat skozi listje opazila glavo, ki je prežala iz zasede in neusmiljeno varuške oči, ki so skrbno čuvale na njo. Če se je nagnila nad studentem, da bi zajela vodo, ali če ji je prišlo na misel, brati robidnice z grma, so jo proseče in ukazujoče roke, prišle sam Bog ve od kod, odstranile od prehladne vode in jagod, ki povzročajo hude mrzlice.

Kadar se je peljala zdoma, je kočijaž kar moči narahlo priganjal konja, v kočiji sta ji sedela ob straneh telesni zdravnik in vzgojiteljica, za vozom sta pa po cestah, ki so bile kot z ravnalom začrtane in najskrbneje negovane, tekla vselej po dva služabnika...

In Aksinija je gledala daleč na obzorju gozdnate bregove, kjer je v domišljiji videla globeli, divje goščave in kozje stezice, in premišljala je, da vsega tega ne bo videla nikoli...

In preden je sonce zašlo, se je vrnila v grad, preobložena s krzni.

V splošnem naj se položaj računskih uradnikov izboljša z ozirom na važnost in odgovornost njihove službe. Šefi odsekov za računovodstvo pri finančnih direktorjih naj dobe, kjer ga še nimajo, položaj in čin, ki je primeren za vodstvo tako obsežnih in važnih odsekov. Na njihova mesta naj se postavljajo samo strokovni računski uradniki, katerim naj se v splošnem in načeloma omogoči v tem svojstvu napredovanje do IV/I skupine.

Število računskih uradnikov pri fin. direktorjih naj se skladno s potrebami poveča, ker so se v zadnjem času posli pomnožili, osebje pa skrčilo. To zahteva korist državne blagajne, ker je treba, da se računski služba zakonito, pravilno in pravočasno opravlja.

Glede brezplačnega zdravljenja uradništva v javnih bolnicah naj se doseže izboljšanje in naj se z zakonskimi ukrepi po možnosti omeje zdravniški honorarji, kadar gre za zdravljenje drž. uslužbencev. Vlada naj enako, kakor za poljedelce in druge stanove, čim prej prouči vprašanje razdolžitve državnega uradništva. V ta namen naj se zadolženim uradnikom podeljuje dolgoročna cena posojila, n. pr. iz uradniškega pokojninskega sklada pri Državni hipotekarni banki.

Resolucija zahteva od društvenega odbora, naj ustanovi kreditno-podporni sklad za podporo članstvu in dovoljevanje posojil. — Uradnikom pri zetski finančni direkciji v Podgorici naj se priznajo draginjske doklade po I. draginjskem razredu, ker je stalno sediše direkcije prav za prav na Cetinju.

Zborovalci na koncu naročajo odboru, naj skuša doseči ustanovitev zveze vseh računskih društev, in to vseslovensko ali pa vsaj zveze vseh društev drž. računskega uradništva v državah Male antante.

Zahteve železničarjev.

(Dve važni stanovski resoluciji.)

Člani organizacije UJNZB, zbrani na svoji X. redni skupščini dne 30. IV. 1933. v Ljubljani, smo po vsestranskem razmotrivanju svojega težkega položaja došli do sledečega zaključka:

1. V zadnjem času se javnost povsem napačno informira o našem položaju. Protesiramo proti vsem tistim, ki dajejo te informacije o stanju železničarskega položaja in ki navajajo, da so ravno železničarji največje breme današnji državni financij.
2. Ugotavljamo, da so železnice kljub teški gospodarski krizi ena izmed redkih državnih ustanov, ki so ostale še vedno aktivne.
3. Z izpostavljanjem svoje lastne osebne varnosti doprinasamo državi le koristi.
4. Poudarjamo pa, da je ravno javnost tista, ki nam je že nešteto priznala, da smo bili železničarji pionirji pri zgraditvi naše mile domovine, naše ujedinjene Jugoslavije.
5. Poudarjamo, da smo od vseh državnih uslužbencev najbolj zapostavljeni. Navajamo zlasti našega delavca železničarja, ki se nahaja že v nevdržljivem obupnem položaju.
6. Opravičeno pričakujemo od javnosti in merodajnih faktorjev, zlasti pa od naših poslancev in senatorjev, da nam pomagajo iz današnjega obupnega položaja in da nam storjene krivice nemudoma popravijo.

Najsrečnejši človek v gradu je bila gotovo Ana Ivanovna, Aksinijina babica. Stara ženica je živela v nepretrgani zamaknenosti.

Vnukinja je natančno čutila, da je bila med vsemi temi zvestimi, a neusmiljenimi varuhi, edino le babičina ljubezen prirodna in nesebična. Ona je bila tudi edina, ki je ni mučila, ker je bila dobra ženica, slabotna in preveč preproste pameti, da bi bila doumela nevarnost, ki je grozila Aksiniji.

Aksinija se torej ni počutila srečno in ni svobodno zadihala nikoli, razen kadar je bila v družbi Ane Ivanovne. Med razkošnimi in dolgočasnimi veselicami, katere je prirejala za stare ljudi z dežele, se je zdaj pa zdaj iztrgala in pritekala k babici, da jo je poljubila in ji povedala čisto na drobno, kako so se zabavali in o čem so se razgovarjali povabljenici.

Ana Ivanovna, kateri so se oči od neprestanega razneženja venomer rosile, svoje vnučke ni imenovala nikdar drugače kot »naša komtesica«.

Babica se je nazadnje čisto pootročila, nato je izdihnila, smehljajoča se in zamaknjena prav do poslednjega diha.

Komtesica jo je grenko objokavala.

V svojem devetnajstem letu je sredi svojih triindvajset varuhov umrla od dolgočasa.

Tisti dan, ko je umrla Aksinija, so Dimitrija Latanjeva, ki je že nekaj časa kazal očitne znake zmedenosti, odvedli v blaznico.

K. D.

Druga resolucija, ki se izroči centralni upravi UJNŽB v Beogradu, da postopa po nji, se glasi:

1. Pozivamo centr. odbor, da zastavi vse svoje sile, da se vse zakonske določbe in določbe raznih pravilnikov od uprave absolutno upoštevajo in v dvomljivih slučajih tolmačijo v prid osebja.

2. Da se predlogi in resolucije, ki so že nešteto krat in danes ponovno predložene in v katerih so iznešene vse težnje in krivice, ki se izvajajo nad osebjem, vzamejo v resen pretres in da centr. uprava ukrene vse potrebno, da se končno ugodno rešijo in s tem spravijo z dnevnega reda.

3. K tej resoluciji dostavljamo centr. odboru vse predloge, objavljene v »Glasniku« in vse predloge in resolucije strokovnih odsekov, podnešene od občnih zborov in konferenc.

Obe resoluciji je občni zbor soglasno odobril in sprejel.

Po svetu.

Poostrežen disciplinskih predpisov v Avstriji. Avstrijska vlada je s posebno odločbo odredila, da se uvede nov disciplinski postopek. Ker so avstrijske uradniške organizacije smatrale, da se je s tem spremenila zakonita uradna pragmatika, in sicer brez zakona, kar ni bilo potrebno, je posebno odposlanstvo Reichsverbanda interveniralo pri zveznem kancelarju dr. Dollfussu. Izjavila mu je, da je besedilo te odločbe nevarno za državno uslužbenstvo, ker zaradi svoje raztegljivosti in nejasnosti nudi vladam možnost, da izvajajo napram uradništvu nasilje. Kancelar je na to predstavko odgovoril, da vlada s to odločbo ne namerava siliti uradništva za vstop v neko določeno politično stranko, temveč hoče samo ohraniti in utrditi tra-

dicije nekdanjega avstrijskega uradniškega duha. — O tej odločbi, ki je velikega načelnega pomena, bomo v kratkem več poročali.

Nove knjige.

Dr. L. Sušnik: Akademski poklici. Navodila za izbiro stanu. — Nedavno je izšla že v drugi izdaji knjiga, ki je bila po treh mesecih popolnoma razprodana. Knjiga hoče pomagati mladini, ki je dovršila srednje šole, pri izbiri poklicev. Zato v splošnem delu avtor z vseh strani osvetli važnost izbire stanu in označi delo i možnosti obstanka v vseh akademskih poklicih in stanovih. V knjigi so opisane potrebne studije, nadalje tudi osebna nagnjenja, ki so glavni pogoj za uspešno delovanje v dotični stroki. Posebe se ozira pisec na potrebe ženske mladine, ki je dovršila srednjo šolo. V posebnem delu so pa podrobno opisani vsi akademski poklici in so pri sestavi tega poučnega pregleda sodelovali številni strokovnjaki, skoro sedemdeset njih. Opisane so razmere v raznih poklicih oz. stanovih v vsej državi, ne le v Sloveniji. Pisec se ozira pri tem na bogoslovje, filozofijo, medicino, pravo, tehniko, trgovstvo, umetnost in vojaštvo. Knjiga je zato res najpopolnejši, izčrpn in objektivni pregled vseh akademskih poklicev, je izredno formativna, hkrati pa zanimiva in prav znanstveno nepristranska. Delo se samo priporoča ne le staršem, kateri imajo otroke, ki so dovršili srednje šole, temveč tudi tem absolventom samim bo koristen in dragocen vodnik v življenje. Kot smotreno socialno in kulturno delo ohrani knjiga trajno vrednost za vsakega razumnika, po svoji umetniško dovršeni zunanosti in opremi pa sodi med najlepše slovenske knjige. — Knjiga, ki ima približno 400

strani velike oblike, je lepo v celo platno vezana in velja samo 40 Din, po pošti 5 dinarjev več. Naroča se pri S. K. A. starešinstvu v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7.

»Zdravje«. Prejeli smo dvojni zvezek te lepe družinske zdravstvene revije za april—maj. Vsebina: Milan Vrtačnik: Velika iznajdba; dr. Ivo Pirce: Higijenska organizacija v Sloveniji; dr. Stj. Ivčić: Zdravljenje pljučne tuberkuloze operativnim potom, Otroci noče jesti, Solnce kot zdravilno sredstvo; Ing. Lindtner: Živila in kuhinjska posoda, Ali moremo doseči sto let?; dr. V. Kocijančič: Varuj se mazačev! Higijenska pravila o jedi; Cvetko Kristan: Zdravstvena vzgoja na deželi, Glasnik higijenskih ustanov v drav. banovini. Urejuje dr. Karel Petrič; Drobline; S.: Nov Mesija. — »Zdravje« se naroča pri upravništvu v Ljubljani, Zaloška cesta 2 in velja za vse leto samo 30 Din. Poučni mesečnik vsem toplo priporočamo.

Zadružne vesti.

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Kranju. Z novim letom 1933. se je ustanovila v Kranju »Kreditna zadruga državnih uslužbencev« s poslovnim okolišem za Gorenjsko. Poslovati je pričela dne 1. marca t. l. Delež znaša 100 Din, vpisnina pa 5 Din. Delež se vplača takoj pri vpisu ali pa v desetih zaporednih mesečnih obrokih. Zadruga ima sedaj 65 članov s 84 deleži. Hranilne vloge znašajo 2400 Din, na račun stalne štednje je naložilo članstvo do sedaj 1105 Din. Na posojilih se je izplačalo v desetih primerih vsega 25.500 dinarjev, od tega je že vrnjeno 1250 Din. — Pojasnila daje na zahtevo pisarna zadruge, ki posluje vsak delavnik v prostorih kranjske nabavljalne zadruge v posloplju sreskega načelstva v Kranju.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin v Kranju se razvija kar najlepše. V zadnjih štirih letih se je promet v njeni prodajalni skoraj potrojil. Da more ustreči zahtevam svojih članov, je moral upravni odbor v tej dobi razširiti že dvakrat svoje poslovne prostore. Z adaptacijo, ki se vrši prav zdaj, bo v stanju brezhibno posrečiti članstvu tudi, če bi se njegovo število podvojilo. Sedaj ima namen razširiti svoj delokrog na kranjsko okolico, v prvi vrsti na Bled, Radovljico, Trzic in Škofjo Loko, seveda če najde primeren odziv pri tamošnjih tovarših.

Iz ljubljanske Nabavljalne zadruge. Pocenila so se pravkar drva za Din 4—, tako da veljajo od 17. t. m. nove cene: 1 m³ celih polen Din 100—, žaganih Din 108—, sekanih Din 116—; na obroke vse cene za Din 4— več. — Prodajalna nudi porcelan in steklo v poljubni izbiri, posamezne kose (kroznike, sklede, kozarce, steklenice itd.) in celotne servise, vse po najnižjih dnevnih cenah. Opozarjamo na zalogo kozarcev za vlaganje sadja in sočivja različnih vrst. — Kuhinjska posoda, emajlirana in pocinkana, v vseh velikostih in izdelavah, velika izbira po nizkih cenah. — Za turiste priporočamo turistovske salame, domače, ogrske in milanske salame, sir v škatljah, kekse, čokolado, naravno žganje, pristen domači brinjec. — Kopalcem priporočamo pripravne plene torbice za obleko, kozmetična sredstva za negovanje las in polti (borvazelin, orchovo olje, razne kreme). — V zadružni krčmi se točijo pristna ljutomerska, dolenska in dalmatinska vina: silvanec, dol. črnina, cviček, viški opol in žlahtni prošek, vse priznanih kakovosti. Mrzla jedila, gorke hrenovke, črna kava, likerji. Časopisi na razpolago. Hladen, prijeten lokal.

Nogavice, kravate, žepne robce, rokavice, vezene, čipke, D. M. C. sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje v največji izbiri pri

Josip PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Gostilna pri Kolovratarju Ljubljana

Pred škofijo 14

Toči pristna štajerska in dolenska vina. Gorka in mrzla jedila vedno na razpolago. — Cene zmerne, postrežba točna. Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

Jajnine

zlati naših hranil

Varno naložite svoj denar v

VZAJEMNI POSOJILNICI

REGISTROVANI ZADRUGI Z OMEJENO ZAVEZO V LJUBLJANI ♦ MIKLOŠIČEVA CESTA ŠT. 7 POLEG GRAND HOTELA UNION V LASTNI PALAČI

Obreštuje najugodnejše
Telefonska številka 2412
Štev. pošne hran. 11.165

Tovariši! Kupujte svoje potrebščine pri tvrdkah, ki oglašujejo v „Našem Glasu“! Kdor podpira nas, ga podpiramo mi!

Priporočamo tvrdko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ, Ljubljana

Delikatese Telefon 2673 Špecerija

Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA
V LJUBLJANI, PREŠERNOVA UL. 3 S PODRUŽNICO

NA MIKLOŠIČEVI CESTI ŠTEV. 13

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji. Ima vlog nad Din 430.000.000—, rezervnih zakladov pa nad Din 10.000.000—.

Za pupilne naložbe ima sodni depozitni oddelek, za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje po pošti pa svoje položnice. Za vse vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo. Hranilnica kupuje in prodaja tudi devize in valute najkulantneje. Ta posel opravlja v svoji podružnici na Miklošičevi cesti.

Telefon centrale štev. 2016 in 2616, podružnice štev. 2367. — Poštni čekovni račun centrale štev. 10.533, podružnice štev. 16.138. Uradne ure za stranke so od 8. do 12.

Telefon štev. 2312
Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarbnem ali večbarbnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNICA ŠOLSkih ZVEZKOV

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, Ljubljana

Vodnikov trg št. 5.

F. Z. Z O. Z.

Telefon št. 2421.

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže špecerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga pri Zadruzi državnih železničarjev in pri tvrdki Teokarovič.

Širite zadržno misel med svojimi tovariši!